

LOHIPILKINTÄ

Lyhyt infopaketti lohipilkinnästä kiinnostuneille

Lyhyesti

Lohien pilkkiminen eroaa jonkun verran pienempien saaliskalojen, kuten ahventen pilkkimisestä niin välineiden, pyyntitapojen kuin saaliin runsaudenkin osalta. Idea tämän oppaan kirjoittamiseen lähti siitä, kun etsin Googlasta lohiepilkkiaiheisia juttuja, mutten löytänyt sieltä mielestäni tarpeeksi yleistä tietoa lohiepilkkinnästä. Pohjimmaisena ajatukseni tätä pientä opasta kirjoittamaan ruvetessani oli antaa lohiepilkkinnän aloittamisesta kiinnostuneille jonkinlainen alkukosketus lajiin, joka itsessään on hyvinkin haastava ja helposti mukaansatempaava.

Lohia pilkitään talviaikaan istutuslammista, joita sijaitsee eri puolilla Suomea. Yleisimmät saaliskalat ovat kirjolohi, taimen ja nieriä – lammesta riippuen lohikalakanta vaihtelee. Tasaiset istutukset lampeen pitävät kalakannan sopivana, jolloin saaliin mahdollisuuskin paranee. Saalisvarmuutta lohiepilkillä ei kuitenkaan koskaan ole, sillä kala ei vain yksinkertaisesti ole aina syönnillä ja taitavatkin kalamiehet joutuvat usein pettymään lohien edessä. Se onkin yksi lajin hienouksista.

Tässä oppaassa käydään läpi tarvittavat välineet, erilaiset pyyntitavat sekä hieman ottipaikkojen tunnusmerkkejä. Pilkkimistekniikoita on erilaisia ja käytäntö opettaa tässäkin asiassa kaikista parhaiten.

Toivottavasti tämä opas antaa tarvittavaa alkutietoa asiasta kiinnostuneille ja alentaa kynnystä lähteä kokeilemaan uutta harrastusta.

Kireitä siimoja toivottaen,

Pasi Tuomainen

Tämä versio oppaasta on tarkoitettu Maken Pyydys Oy:n käyttöön osoitteeseen www.makenpyydys.fi.

Sisältö

1. Lohiepilkkijän välineet
2. Pyyntitavat
  - a. Uistin
  - b. Tahna
  - c. Morri
  - d. Leech
  - e. Tasapainopilkki
  - f. Käytettävät syötit
  - g.
3. Mahdolliset ottipaikat
4. Lohiepilkkipaikat
5. Lohiepilkkikilpailut

1. Lohipilkkijän välineet

Kun puhutaan lohipilkkijän välineistä, voidaan korostaa kairan ja oikeanlaisen pukeutumisen merkitystä. Näiden lisäksi täytyy tiettenkin vapojen, siimojen, koukkujen ym. kalojen narraamisen tarvittavien virityksien olla kunnossa.

Lohipilkkijän kairan terän koon tulisi ehdottomasti olla vähintään kuusi tuumaa. Aivan liian usein lohipilkillä kohtaa pilkkijöitä, jotka ovat lähteneet kalaan esimerkiksi neljän tuuman ”ahvenpilkkikairalla”. Neljän tuuman reiästä mahtuu useimmiten 1,5 kilon kirjolohi, mutta hieman pulleammat yksilöt jäävätkin sitten haaveeksi, kun eivät mahdukaan tulemaan reiästä jälle asti. Kannattaa siis panostaa kuuden tuuman kairaan, jotta säästyy harmittavilta karkuutuksilta. Halvimmat kuuden tuuman kairat taitavat maksaa jotain 50 euron luokkaa, joten kovin kallis investointi ei ole kyseessä.

Toiseksi painottaisin lämpimän vaatetuksen merkitystä, sillä lohipilkillä ei tarvitse liikkua läheskään niin paljon kuin ahvenpilkillä. Tärppejä saattaa tulla päivän aikana muutama tai huonolla tuurilla ei lainkaan, joten lämmin pukeutuminen edesauttaa pilkkijän henkistä hyvinvointia.

Myös nostokoukku on hyvä apuväline lohipilkkijälle, sillä erityisesti ohuilla siimoilla pilkittäessä sen käyttö helpottaa kalan nostamista. Hyvänä vaihtoehtona nostokoukun käytölle on kalan nostaminen niskasta jälle.

Varsinaisista pilkeistä ja käytettävistä vapamalleista kerrotaan tarkemmin seuraavassa osiossa.

2. Pyyntitavat

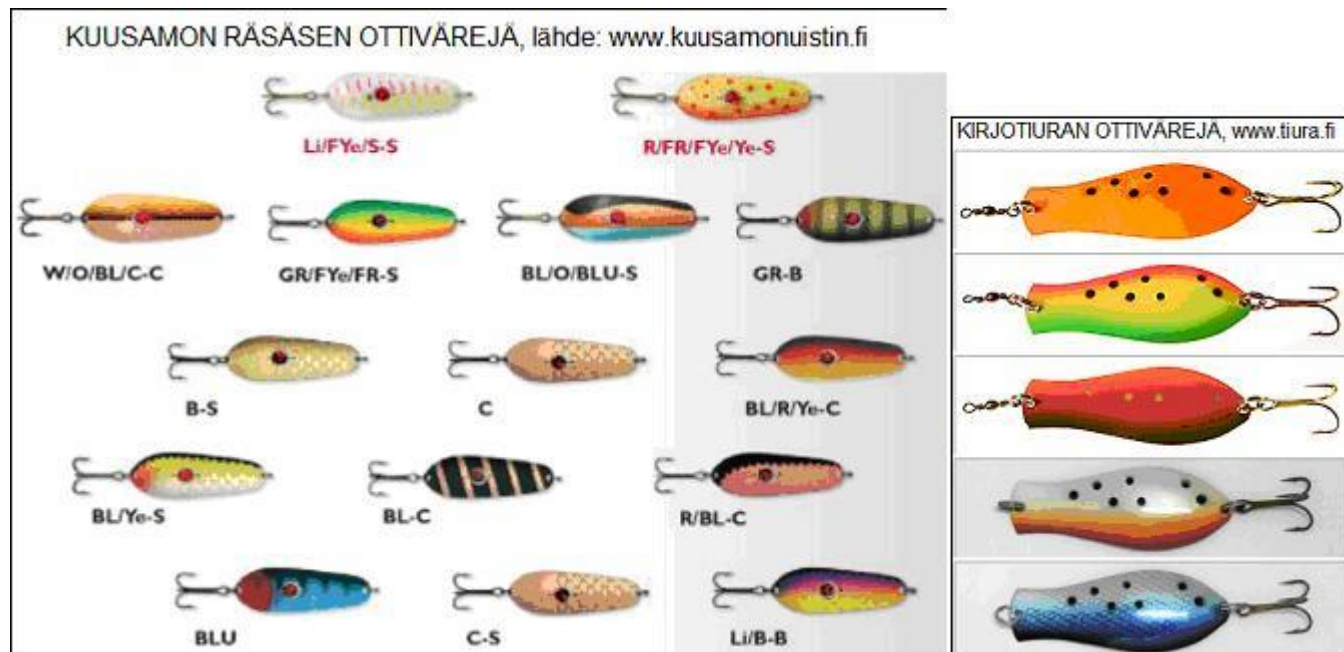
Lohipilkkijän kohtalo ei ole yhden vavan varassa vaan vaihtoehtoisia pyyntitapoja ja – välineitä on lukuisia. Seuraavaksi lyhyt esittely yleisimmistä.

2a. Uistin

Uistin- eli tuttavallisemmin lätkävapa on tukevarakenteinen ja jäykkäkärkinen isohko pilkkivapa. Yleisimmin uistimella ongittaessa käytetään melko paksua siimaa, joka on paksuudeltaan noin 0,2-0,4mm ja vetolujuudeltaan näin ollen neljästä kilosta ylöspäin.

Uistimissa – kuten muissakin lohipilkeissä – suositaan yleensä kirkkaita värejä: mm. punainen, oranssi, keltainen ja vihreä ovat hyviä vaihtoehtoja. Toki myös kulta ja hopea sävyisiä uistimia käytetään. Kannattaakin katsoa omaa uistinpakkaa, josta saattaa löytyä yllättävän hyviä peltejä lohipilkintään! Lohipilkkijän perusuistimia ovat esimerkiksi Kuusamon Lätkä ja pienemmät Räsäset sekä Kirjotiura-uistimet.

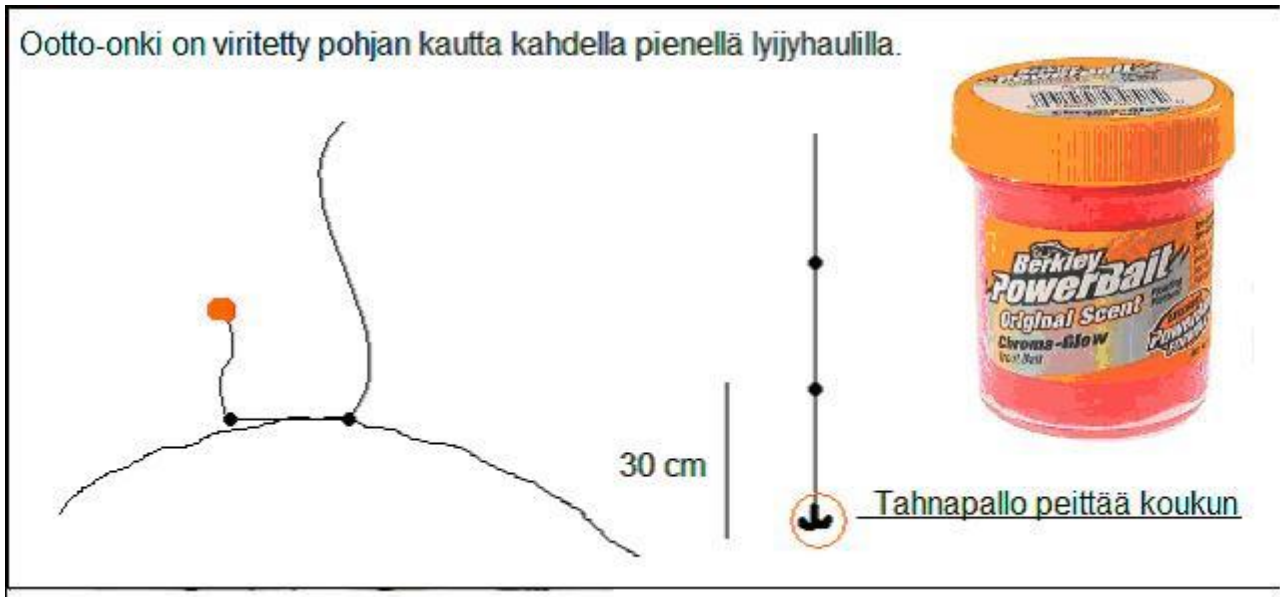
Yleisesti huonolla syönnillä lohi nappaa pienempää liikettä tekevään uistimeen, jolloin pieni vavan kärjellä tehty liike riittää, kun taas paremmalla syönnillä liike voi olla isompiakin nykäisyjä. Väliin tehty isompi nykäisy voi herättää kalan mielenkiinnon, joten uistimella pilkittäessä kannattaa ehdottomasti pitää liikettä yllä. Syöntiä voi edesauttaa esimerkiksi laittamalla uistimen koukkuihin kärpäsentoukkia.

2b. Tahna

Powerbait-tahnoja käytetään yleisesti ootto- eli passiivionginnassa. Tahnasta pyöritetään pallo pienen kolmihaarakoukun päälle siten, että tahnapallo peittää koko koukun. Yleisesti koukun suosituskoko vaihtelee numeron 16-20 välillä. Tahnin laittamisen jälkeen syötti pudotetaan halutulle syvyydelle ja onki jätetään odottamaan tärppiä. Tahnaongessa tärkeä elementti on lukkiutumaton kela, joka antaa kalalle siimaa sen tarttuessa onkeen. Tällöin kala ei tunne vavan aiheuttamaa vastusta ja nielaisee syötin, jonka jälkeen se harvemmin enää pääsee karkuun. Vapa kannattaa lukita jollain tavalla jään päälle, sillä esimerkiksi pystyyn jätetty tavallinen pilkkivapa lähtee hyvin nopeasti kalan riuhtaistessa alas Ahdin valtakuntaan.

Tahnat ovat yleensä kelluvia, joten ne viritetään pienen lyijyhaulin avulla haluttuun syvyyteen. Seuraava kuva selventää hieman ootto-ongen periaatetta:

2c. Morri

Erilaiset mormyskat toimivat lohiepikinnässä aivan, kuten pienempienkin kalojen epikinnässä. Jäykkä- tai herkkäkärkisissä morriiongissa käytetään yleisesti ohutta alle 0,2mm paksuista siimaa. Käytettävistä mormyskoista kannattaa katsoa, että koukku on kestävä - paksusta langasta tehty, jolloin se pienemmällä todennäköisyydellä suoristuu kalaa nostettaessa.

Volframmormyskat ovat yleisiä lohiepikillä, mutta myös kevytrakenteisempia morreja voidaan käyttää esimerkiksi kiinnittämällä pieni lyijyhauti siimaan parisenkymmentä senttiä morrin yläpuolelle helpottamaan mormyskan vajoamista ja parantamaan pilkkimistuntumaa.

Mormyskalla pilkittäessä voidaan käyttää kaikkia mahdollisia syöttejä, jotka luetellaan kohdassa 2f. Myös morrilla pilkittäessä kirkaat värit sekä musta ja valkea ovat suosittuja.

2d. Leech

Erilaisia leechejä ja perhoja käytetään lohiepikinnässä yleisesti. Leecheillä pilkittäessä käytetään kevyempää kalustoa, jäykkäkärkistä kevytrakenteista vapaa, jonka kelalla oleva siimaa on suhteellisen ohutta. Ohut alle 0,2mm siima parantaa leechin uintia ja vaikuttaa siten positiivisesti myös tärpien määrään.

Mutu Leechit ovat ehkä yleisimpiä kirjolohipilkinnässä käytettäviä leeechejä. Kuvan alkuperä www.ma-leech.com.

2e. Tasapainopilkki

Myös pieniä tasapainopilkkejä voi käyttää lohien pilkkimiseen. Tasapainoilla ongittaessa pilkkivapa voi olla samanlainen kuin leeecheilläkin pilkittäessä, mutta toisaalta haluttaessa voidaan käyttää myös jäykempää tai isokokoisempaa vapaa ja hieman paksumpaa siimaa. Pilkin höyteenä voidaan käyttää esimerkiksi kärpäsentoukkia.

2f. Käytettävät syötit

Lohipilkillä voidaan käyttää useita erilaisia syöttejä: perinteiset kärpäsentoukat, madot ja katkaravut sopivat hyvin lohien pilkintään. Lisäksi esimerkiksi edellä mainitut Powerbait-tahnat, lohikalujen mäti sekä kalanpalat sopivat koukkuun laitettavaksi.

2g. Vapamallit

(c) 2010 Pasi Tuomainen - Lohipilkki 2001-2011: <http://www.elisanet.fi/lohipilkki>

Alla olevasta kuvasta ylhäältä päin lueteltuna: 1. Jäykkäkärkinen vapa lätkäongintaan. 2. ja 3. jäykkäkärkisiä vapoja morrilla, leechillä tai pienellä tasapainolla pilkkimiseen. Kyseisistä ongista saa viriteltyä melko helposti myös ootto-ongen. 4. Herkkäkärkisempi vapa morri-ongintaan. 5. Eräänlainen variaatio ootto-ongesta.

3. Lohipilkkipaikat

Istutuslampia on pitkin Suomea ja ne ovat yleistyneet mm. erilaisten matkailukeskusten yhteyteen. Osa istutuspaikoista on kaupunkien ylläpitämiä, kun taas osa lohipaikoista on yrittäjä- tai kalastusseuravetoisia. Myös Metsähallitus istuttaa lohikaloja lampiinsa ympäri Suomea, niistä löytyy lisätietoa osoitteesta www.villipohjola.fi .

Vaikka pilkintä kuuluu jokamiehenoikeuksiin, yksityisillä istutuslammilla kalastamiseen tarvitaan lupa. Yleensä päiväluvut lohipilkkilammille maksavat 10-20 euroa ja oikeuttavat kahteen tai kolmeen lohikalaan. Lupa voi sisältyä oikeus kalastaa useammalla kuin yhdellä vavalla tai lupa voi rajoittaa esimerkiksi ootto-ongella onkimista. Muutamissa paikoissa alaikäiset voivat onkia vanhempiensa kalakiintiöön ilman lisämaksua.

4. Mahdolliset ottipaikat

Pilkkipaikan ennakkotuntemus on tärkeää lohia pilkittäessä, koska aika usein ottipaikat pysyvät vuodenajasta riippuen samoina. Kevättalvella lohet voivat joissakin lammissa olla aivan rannan tuntumassa, kun taas keskitalvella lumiseen aikaan kalat voivat lymyillä lammen syvimmän kohdan päällä aivan jään alla. Istutuslammilla ottipaikat selviää

helpoiten tutkimalla, missä muut pilkkimiehet ovat oleskelleet: Parhailta kalapaikoilta löytyy yleensä pitkin talvea kairattuja reikiä ja verijälki reiän vieressä paljastaakin kalapaikan helpoiten.

Yleisesti ottaen paras ottisyvyys veden syvyydestä riippumatta on 2-6 metriä jään alla. Vaikka vettä olisi paikalla 15 metriä, ei pilkkimistä kannata aloittaa pohjasta vaan kannattaa kokeilla ensin jään alta ja laskea pilkkiä sitten portaittain alaspäin. Matalammassa vedessä pilkkiminen onkin helpompaa, kun kaloilla ei ole niin montaa uintisyvyysvaihtoehtoa valittavanaan. Pilkkiminen syvältä on helpointa painavilla uistimilla, kun taas mormyskointi tai leechillä pilkkiminen on helpompaa matalammassa vedessä.

Ottipaikkoja voi yrittää löytää myös syvyyskarttaa katsomalla: Syvänteiden ja matalikkojen reunat sekä vesistöön laskevien tai siitä nousevien purojen läheisyydet on syytä kokeilla uudella järvellä kalastettaessa. Ja ainahan paikallisilta kalamiehiltä voi kysyä ottipaikoista, mutta ainakin Savossa vastuu on kuulijalla...

5. Lohipilkkikilpailut

Lohipilkkikilpailuja järjestetään ympäri Suomea ja lajin Suomen mestaruuksista on kisailtu vuodesta 1999 lähtien. Kaikista suurimman osanottajamäärän saavuttaneita lohipilkkikilpailuja olivat 2000-luvun vaihteessa järjestetyt Miljoonapilkki-tapahtumat. Veljekset Keskinen Oy:n järjestämiin kilpailuihin osallistui parhaillaan lähes 25 000 pilkkijää. SM-kilpailujen osanottajaennätys tehtiin Enonkoskella keväällä 2010, jolloin Pirttilahden jäälle asteli yli 600 kilpailijaa.

Lohipilkintä on pohjimmiltaan kiinni hyvästä kalaonnesta, kalapaikan tuntemisesta sekä oikeaoppisesta tekniikasta saada tarttunut kala nousemaan jäälle saakka, joten myös ensikertalaisilla on hyvät mahdollisuudet onnistua ensimmäisissä kisoissaan. Joka talvi todetaankin jonkin kilpailun voiton menneen ensikertalaiselle – ennen punnitusta onkin mahdotonta aavistaa kuka voiton vie ja siinä piilee yksi lajin hienouksista!

Yleisesti kilpailuaika on neljä tuntia, minkä lisäksi kilpailuissa on alussa ja lopussa siirtymäajat (15-30min), jonka aikana kilpailijat saavat siirtyä valitsemaalleen kalapaikalle. Kalojen syönti on yleensä parasta aivan kilpailun alussa, jonka jälkeen syönti usein harvenee ja alkaa taas loppua kohti parantua. Alussa kannattaakin olla erityisen valppaana.

Lisää tietoa kilpailuista löytyy esimerkiksi googlettamalla tai Lohipilkki 2001-2011 –sivuilta osoitteesta www.elisanet.fi/lohipilkki .